

ભારતીય મનોવિજ્ઞાન

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ

૧. વિદ્યાર્થીઓને ભારતીય મનોવિજ્ઞાનના મૂળભૂત ખ્યાલોથી પરિચિત કરવા.
૨. ભારતીય મનોવિજ્ઞાનમાં પ્રમાણવિચાર અને પદ્ધતિઓનું જ્ઞાનવર્ધન વિદ્યાર્થીમાં કરવું..
૩. વિદ્યાર્થીઓને ચિત્ત, ઇચ્છાશક્તિ અને અજ્ઞાનતાની સમજથી પરિચય કરાવવો

યુનિટ	વિષય	મૂળભૂત ખ્યાલો
૧.	ભારતીય મનોવિજ્ઞાન	૧.૧ ભારતીય મનોવિજ્ઞાન ઉદ્ભવ અને વિકાસ રેખા ૧.૨ ભારતીય મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ ૧.૩ ભારતીય મનોવિજ્ઞાન અને આધુનિક ધર્મ-મનોવિજ્ઞાન ૧.૪ ભારતીય મનોવિજ્ઞાનનું વિષયક્ષેત્ર ૧.૫ ભારતીય મનોવિજ્ઞાનમાં પ્રમાણવિચાર અને પદ્ધતિઓ ૧.૬ ભારતીય મનોવિજ્ઞાનના સ્વરૂપની વિલક્ષણતા
૨.	ચિત્ત અને ચિત્તનું બંધારણ	૨.૧ ચિત્ત એટલે શું? ૨.૨ ચિત્તની વૃત્તિઓ ૨.૩ ચિત્તના કલેશો ૨.૪ કલેશો અને માનવવર્તન ૨.૫ અંતઃકરણ ચતુષ્ટય ૨.૬ ચિત્તની અશુદ્ધિઓ ૨.૭ ચિત્ત શુદ્ધિના સાધનો
૩.	ઇચ્છાશક્તિ અને વ્યક્તિત્વ	૩.૧ ઇચ્છાશક્તિ એટલે શું? ૩.૧. ઇચ્છા અને ઇચ્છાશક્તિ વચ્ચે તફાવત ૩.૨. દ્રઢ સંકલ્પ અને તેની કેળવણી ૩.૨ પ્રાણશક્તિ એકાગ્રતા અને એકીકૃત સંકલ્પ ૩.૨. સૂચન ૩.૨. વ્યક્તિમતા અને વ્યક્તિત્વ
૪.	જીવનદર્શન: અજ્ઞાન અને દુઃખની સમસ્યા	૪.૧ અજ્ઞાન એટલે શું? ૪.૨ અજ્ઞાન શા માટે? ૪.૩ અજ્ઞાન અને દુઃખ ૧.૪ દુઃખનું વિધાયક મૂલ્ય

		<p>૧.૫ સુખ દુઃખનું સ્વરૂપ</p> <p>૧.૬ સુખ દુઃખ મોટા કેમ બની જાય છે?</p> <p>૧.૮ સુખ દુઃખને જોવાના દ્રષ્ટિકોણ</p> <p>૧.૯ અજ્ઞાન અને દુઃખમાંથી મુક્તિનો માર્ગ</p>
--	--	---

સંદર્ભ:

1. લજ્જારામ તોમર. 'ભારતીય શિક્ષણનાં મૂળ તત્વો' ગુજરાતી અનુવાદ: ઈન્દુમતિ કાટદરે, પ્રકાશક:
વિદ્યાભારતી, ગુજરાત પ્રદેશ, કર્ણાવતી
2. ભાણદેવ. 'ભારતીય મનોવિજ્ઞાન' પ્રકાશક: અમૃત પ્રકાશન, રાજકોટ
3. સ્વામી અખિલાનંદ 'હિન્દુ મનોવિજ્ઞાન: પશ્ચિમ માટે તેના અર્થ' અનુવાદક: ડૉ. ભાવનાબેન ત્રિવેદી, પ્રકાશક:
યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય